

**МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ВНУТРІШНІХ СПРАВ
Навчально-науковий інститут №2
Кафедра криміналістичного забезпечення та судових експертиз**

**ПРОГРАМА АТЕСТАЦІЇ
з навчальної дисципліни «Судова товарознавча експертиза»
для здобувачів ступеня вищої освіти магістра
за спеціальністю 081 «Право»
спеціалізація «Судова експертиза»
з підготовки кадрів для Експертної служби МВС України**

Київ 2020

**МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ВНУТРІШНІХ СПРАВ
Навчально-науковий інститут №2
Кафедра криміналістичного забезпечення та судових експертиз**

**ПРОГРАМА АТЕСТАЦІЇ
з навчальної дисципліни «Судова товарознавча експертиза»
для здобувачів ступеня вищої освіти магістра
за спеціальністю 081 «Право»
спеціалізація «Судова експертиза»
з підготовки кадрів для Експертної служби МВС України**

Розглянуто та схвалено на засіданні
кафедри криміналістичного
забезпечення та судових експертиз
(протокол № 8 від 05.12.2019 р.)

Програма атестації з навчальної дисципліни «Судова товарознавча експертиза» / уклад.: завідувач кафедри В.М. Атаманчук, к.ю.н., професор кафедри Є.Ю. Свобода, к.ю.н., викладач кафедри Ю.О. Чечіль. Київ: НАВС, 2020. 24 с.

Концепцію програми атестації з навчальної дисципліни «Судова товарознавча експертиза» для здобувачів ступеня вищої освіти магістра 2 курсу навчально-наукового інституту №2 Національної академії внутрішніх справ спеціальність «Право» (081) розроблено у складі:

Атаманчук В.М. - завідувач кафедри криміналістичного забезпечення та судових експертиз навчально-наукового інституту № 2 НАВС, кандидат юридичних наук

Свобода Є.Ю. – професор кафедри криміналістичного забезпечення та судових експертиз навчально-наукового інституту № 2 НАВС, кандидат юридичних наук, доцент

Чечіль Ю.О. – старший викладач кафедри криміналістичного забезпечення та судових експертиз навчально-наукового інституту № 2 НАВС.

Обговорено та схвалено Вченою Радою Національної академії внутрішніх справ від 28. 01. 2020 р., № 2

Програма призначена для підготовки здобувачів ступеня вищої освіти магістра за спеціальністю 081 «Право» спеціалізацією «Судова експертиза» з підготовки кадрів для Експертної служби МВС України з навчальної дисципліни «Судова товарознавча експертиза».

Програма атестації здобувачів вищої освіти містить: зміст; програму навчальної дисципліни; вимоги щодо рівня сформованості знань, умінь та навичок здобувачів вищої освіти; методику проведення атестації та критерії оцінювання; орієнтовний перелік теоретичних питань та практичних завдань, що виносяться на атестацію; список рекомендованих джерел.

© Атаманчук В.М., Свобода Є.Ю., Чечіль Ю.О.

© Національна академія внутрішніх справ, 2020

ЗМІСТ

1. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.....	5
2. ВИМОГИ ЩОДО РІВНЯ СФОРМОВАНOSTІ ЗНАНЬ, УМІНЬ ТА НАВИЧОК ВІДПОВІДНО ДО ОСВІТНЬО-КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ ХАРАКТЕРИСТИКИ.....	8
3. МЕТОДИКА ПРОВЕДЕННЯ АТЕСТАЦІЇ	10
4. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ.....	10
5. ОРІЄНТОВНИЙ ПЕРЕЛІК ТЕОРЕТИЧНИХ ПИТАНЬ, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА АТЕСТАЦІЮ.....	11
6. ОСОБЛИВОСТІ ВИРІШЕННЯ ПРАКТИЧНИХ ЗАДАЧ (ПОЛІЦЕЙСЬКИЙ КВЕСТ) З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА АТЕСТАЦІЮ.....	12
7. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	13
8. ДОДАТОК	17

1. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Правові засади визначення вартості машин, обладнання, сировини та споживчих товарів.

Нормативно-правові акти, які регламентують призначення та проведення судової товарознавчої експертизи: Кримінальний процесуальний кодекс України Закон України «Про судову експертизу». Поняття судової експертизи та судового експерта. Принципи судово-експертної діяльності. Гарантії незалежності судового експерта. Суб'єкти судово-експертної діяльності. Науково-методичне та організаційно-управлінське забезпечення судово-експертної діяльності. Державний реєстр атестованих судових експертів. Особи, які можуть бути судовими експертами. Права, обов'язки та відповідальність судового експерта.

Порядок призначення, проведення та оформлення судової експертизи (висновку експерта). Відповідальність експерта. Висновок експерта як джерело доказів. Особливості оформлення висновку експерта, висновку експертного дослідження. Допит експерта. Проведення експертизи в суді.

Поняття спеціаліста. Права та обов'язки спеціаліста. Відповідальність спеціаліста.

Сутність судової товарознавчої експертизи. Предмет, основні завдання, об'єкти судової товарознавчої експертизи. Перелік питань, які вирішує судова товарознавча експертиза. Питання, які виходять за межі спеціальних знань експерта-товарознавця.

Методичні основи судової товарознавчої експертизи. Основні методичні підходи, які використовують під час проведення судової товарознавчої експертизи. Обґрунтування застосування методичного підходу для визначення вартості товарів. Особливості застосування витратного підходу для визначення вартості товарів. Порівняльний підхід для визначення вартості товарів, особливості застосування його методів.

Тема 2. Класифікація товарів, їх споживчі властивості та показники якості.

Історія та напрями розвитку товарознавства. Предмет, цілі та завдання товарознавства. Принципи товарознавства. Методи систематизації та ідентифікації.

Класифікація товарів, визначення основних груп, підгруп. Асортимент товарів. Споживчі властивості товарів. Основні показники якості товарів. Методи класифікації товарів. Правила класифікації. Клас, підклас, група та підгрупа товарів. Поняття про асортимент видів і сортів товарів. Властивості та показники асортименту. Широта та повнота асортименту. Визначення сутності понять «якість» та «споживчі властивості» товарів та їх вплив на вартість товарів. Класифікація споживчих властивостей товарів. Функціональні властивості товарів і їх вплив на вартість товарів. Маркування товарів.

Ідентифікація об'єктів судової товарознавчої експертизи при проведенні

дослідження. Визначення відповідної групи, підгрупи для об'єкта дослідження.

Визначення споживчих властивостей об'єктів дослідження та їх якісних показників.

Тема 3. Загальні засади з визначення вартості споживчих товарів.

Класифікація та асортимент споживчих товарів.

Особливості визначення вартості споживчих товарів.

Визначення дефектів та проценту зносу споживчих товарів, внаслідок впливу різних чинників.

Тема 4. Особливості визначення вартості товарів господарчого призначення.

Визначення вартості скляних побутових товарів. Характеристика споживчих властивостей скляних виробів. Класифікація та асортимент скляних побутових товарів. Характеристика дефектів скляних виробів.

Визначення вартості металогосподарчих товарів. Класифікація і характеристика асортименту металогосподарчих товарів. Споживчі властивості та якість металогосподарчих товарів. Основи виробництва металогосподарчих товарів. Властивості металів та сплавів. Вимоги, що ставляться до металогосподарчих товарів під час виготовлення.

Визначення вартості керамічних побутових товарів. Класифікація та асортимент побутових керамічних товарів. Вимоги та оцінка якості керамічних виробів.

Тема 5. Особливості визначення вартості промислових товарів.

Визначення вартості електропобутових товарів. Основні види та характеристики електропобутових товарів. Особливості визначення вартості груп електронно-побутових товарів: комп'ютерні складові та сумісні пристрої; друкарські, проекційні пристрої та пристрої для зчитування і відображення зображень; оргтехніка; обладнання зв'язку; аудіо-, відеотехніка.

Визначення вартості товарів, виготовлених промисловим способом та в умовах кустарного виробництва. Дефекти, які виникають при виготовленні килимів і килимових виробів ручної роботи. Дефекти, які виникають у кушнірному виробництві. Дефекти, які виникають при порушенні технології пошиття головних уборів. Дефекти, які виникають при виготовленні взуття. Дефекти, які виникають при виготовленні меблів. Дефекти, які виникають при виготовленні трикотажних виробів. Дефекти, які виникають при виготовленні швейних виробів. Дефекти, які виникають при виготовленні шкіряних галантерейних виробів.

Тема 6. Особливості визначення вартості товарів легкої промисловості.

Визначення вартості взуттєвих товарів. Класифікація та асортимент взуттєвих товарів. Визначення зносу взуттєвих виробів. Визначення належності взуття: згідно з родом і розміром, за призначенням, за матеріалом верху,

за матеріалом споду, за видом, згідно конструкції верху (заготівки).

Визначення вартості хутряних виробів. Класифікація та асортимент хутряних виробів. Вимоги до якості хутряних виробів. Визначення зносу хутряних виробів.

Визначення вартості текстильних товарів. Класифікація та асортимент текстильних виробів. Визначення зносу текстильних виробів. Характеристика текстильних виробів за: походженням, складом, властивостям.

Визначення вартості швейних виробів. Класифікація та асортимент швейних виробів. Визначення зносу швейних виробів. Визначення належності швейних виробів: залежно від статево-вікового призначення, за призначенням. Характеристика деталей швейних виробів.

Визначення вартості шкіргалантерейних виробів. Класифікація та асортимент шкіргалантерейних виробів. Визначення зносу шкіргалантерейних виробів. Види сировини, яка використовується при виготовленні шкіргалантерейних виробів. Підгрупи товарів шкіряної галантереї: футлярні вироби, ремені та рукавички. Дефекти шкіргалантерейних виробів. Фактори, що формують якість шкіргалантерейних виробів.

Визначення вартості інших виробів легкої промисловості. Товари текстильної галантереї. Товари шкіряної галантереї. Металева галантерея. Галантерея із пластмас і виробних матеріалів. Дзеркала.

Тема 7. Загальні засади з визначення вартості машин, обладнання та сировини.

Класифікація машин, обладнання та сировини.

Види зносу машин, обладнання та сировини. Функціональний знос. Економічний знос. Фізичний знос.

Загальний строк служби (придатності) машин, обладнання, сировини та методи його визначення.

Тема 8. Особливості визначення вартості машин.

Класифікація машин. Ідентифікація об'єктів дослідження. Види машин, в залежності від виконуваних функцій: енергетичні, робочі, обробляючі інформацію. Признаки, за якими класифікуються електричні машини: принципу дії та призначення; характеру виконання функцій, потужності, конструкції, формі виконання та приладу з позначенням, характеру зміни навантаження та режиму роботи, способу збудження, в залежності від вимог до захисту машин від впливу зовнішньої середовища.

Визначення вартості машин витратним, порівняльним, дохідним підходами.

Тема 9. Особливості визначення вартості обладнання.

Класифікація обладнання. Ідентифікація об'єктів дослідження. Зварювальне обладнання. Загальні відомості та класифікація видів зварки.

Обладнання для електродугової та газової зварки, різки. Енергетичне обладнання. Призначення і класифікація насосів. Призначення і класифікація компресорів. Призначення і класифікація вентиляторів. Призначення, основні параметри та класифікація освітлювальних пристроїв. Умови зберігання і перевезення енергетичного обладнання. Поняття про технологічне обладнання та його класифікація. Обробне обладнання. Обладнання для обробки металів тиском. Класифікація металообробного обладнання. Класифікація деревообробного обладнання.

Визначення вартості обладнання витратним, порівняльним, дохідним підходами.

Тема 10. Особливості визначення вартості сировини.

Класифікація сировини відповідно до характерних ознак. Ідентифікація об'єкта оцінки. Види сировини за агрегатним станом: тверда (руди, вугілля, камінь та ін.), рідка (нафта, розчини солей, кислоти, вода та ін.), газова (природний, кокосовий газ, повітря та ін.). Види сировини за походженням: мінеральна, рослинна, тваринна. Особливості поділу сировини за походженням: природна, штучна і вторинна. Поділ сировини за цінністю під час переробки: основна і допоміжна. Рудна сировина для виробництва металів. Сировинні матеріали і способи виробництва сталі. Класифікація продукції прокатного виробництва. Поняття «паливо» та його класифікація. Склад, властивості та оцінювання якості палива. Склад, властивості, класифікація, способи видобування нафти. Первинні та вторинні методи переробки нафти і одержувані продукти.

Визначення вартості сировини витратним, порівняльним, дохідним підходами.

2. ВИМОГИ ЩОДО РІВНЯ СФОРМОВАНOSTІ ЗНАНЬ, УМІНЬ ТА НАВИЧОК ВІДПОВІДНО ДО ОСВІТНЬО-КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ ХАРАКТЕРИСТИКИ

Атестація осіб, які закінчують вищі навчальні заклади – це встановлення відповідності засвоєних здобувачами вищої освіти рівня та обсягу знань, умінь, інших компетентностей вимогам стандартів вищої освіти. Атестація здійснюється відкрито і гласно.

У результаті вивчення навчальної дисципліни «Судова товарознавча експертиза» здобувач вищої освіти повинен знати:

- класифікацію об'єктів дослідження судової товарознавчої експертизи та експертного дослідження;
- основні споживчі властивості та показники якості об'єктів судової товарознавчої експертизи та експертного дослідження;
- порядок огляду, ідентифікації об'єктів судової товарознавчої

експертизи та експертного дослідження;

- основні етапи проведення товарознавчого дослідження;
- особливості визначення вартості різних груп машин, обладнання, сировини та споживчих товарів;
- правові, науково-методичні засади визначення вартості машин, обладнання, сировини та споживчих товарів;
- перелік питань, які вирішуються в ході проведення судової товарознавчої експертизи та експертного дослідження;
- методи досліджень, які використовуються для визначення значень показників властивостей об'єкта;
- методичні підходи, які використовуються при проведенні судової товарознавчої експертизи та експертного дослідження;
- методики, які використовуються при проведенні судової товарознавчої експертизи та експертного дослідження;
- перелік обладнання, яке необхідне для проведення судової товарознавчої експертизи та експертного дослідження.

У результаті вивчення навчальної дисципліни «Судова товарознавча експертиза» здобувач вищої освіти повинен вміти:

- ідентифікувати, оглядати, характеризувати об'єкти дослідження судової товарознавчої експертизи;
- проводити судове товарознавче дослідження;
- визначати різні види вартості об'єктів дослідження судової товарознавчої експертизи;
- оперувати основними положеннями і спеціальною термінологією відповідного законодавства щодо судово-експертної діяльності;
- використовувати наукові методи пізнання інформації про споживчі товари, сировину, обладнання, машини;
- визначати базу оцінки залежно від вирішуваних питань, правильно застосовувати методичні підходи, методи оцінки;
- проводити статистичну обробку отриманих результатів;
- чітко формулювати висновки експертного дослідження згідно встановлених вимог.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен володіти такими практичними навичками як:

- використовувати понятійно-категоріальний апарат теорії судової товарознавчої експертизи для вирішення питань експертної діяльності;
- застосовувати теоретичні знання судової товарознавчої експертизи для здійснення експертної діяльності.

3. МЕТОДИКА ПРОВЕДЕННЯ ЕКЗАМЕНУ

Атестація проводиться як перевірка знань студентів з навчальної дисципліни «Судова товарознавча експертиза», яка передбачена навчальним планом з підготовки для здобувачів ступеня вищої освіти магістра за спеціальністю 081 «Право» спеціалізацією «Судова експертиза» у Національній академії внутрішніх справ.

Атестація проводиться на відкритому засіданні комісії за участю не менше половини її складу при обов'язковій присутності голови комісії.

Атестація проводиться за білетами, складеними у повній відповідності до навчальних програм. Тривалість атестації не повинна перевищувати 6 академічних годин на день.

У білетах передбачено два теоретичні питання та одне практичне завдання (поліцейський квест).

Стандартизована частина (усний) екзамен (два перших теоретичних питання у білетах) – це предметна частина екзамену, що проводиться відповідно до Положення про організацію освітнього процесу Національної академії внутрішніх справ, яка визначає показники якості загальної підготовки і рівень професійної компетентності, необхідний для присвоєння кваліфікації фахівця відповідного освітньо-кваліфікаційного рівня..

Практично-орієнтовна частина державного екзамену (третє практичне завдання у екзаменаційному білеті атестації – поліцейський квест) перевіряє готовність випускника здійснювати у «реальних» умовах майбутньої професійної діяльності (ситуаційне завдання) професійні функції, які неможливо оцінити методом стандартного державного екзамену. Практичним завданням оцінюється якість вирішення типових задач діяльності фахівця в умовах, що наближені до професійної діяльності.

Атестація проводиться в заздалегідь визначеній навчальній аудиторії. Здобувач вищої освіти представляється членам комісії, самостійно бере білет, спеціальний аркуш усної відповіді та готується до відповіді. Час для підготовки – до 20 хвилин. На спеціальному аркуші здобувачу вищої освіти, який проходить атестацію, необхідно написати прізвище та ініціали здобувача вищої освіти, номер білету, відповіді на питання та після завершення написання відповіді поставити особистий підпис. Після підготовки здобувач вищої освіти в усній формі дає відповіді на теоретичні питання та практичне завдання (з елементами поліцейського квесту), що містяться в білеті. Після завершення відповіді спеціальний аркуш усної відповіді з записами передається секретарю екзаменаційної комісії.

4. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Індивідуальна оцінка здобувача вищої освіти за теоретичну частину виводиться із оцінок за кожне питання білету і визначається:

при усних відповідях:

- повнота розкриття питання;
- логіка викладення, культура мови;

- вміння доводити думку та відстоювати власні позиції;
- впевненість та переконливість;
- аналітичні міркування, вміння робити порівняння та висновки;

Особиста оцінка за кожне питання білету визначаються оцінками «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно» у відповідності з «Положенням про організацію освітнього процесу в Національній академії внутрішніх справ» та оголошуються в день їх проведення після оформлення протоколу засідання екзаменаційної комісії.

5. ОРІЄНТОВНИЙ ПЕРЕЛІК ТЕОРЕТИЧНИХ ПИТАНЬ, ЩО ВИНОСЯТЬСЯ НА АТЕСТАЦІЮ

1. Законодавчі акти, що регламентують судово-експертну діяльність в Україні.
2. Закон України про «Про судову експертизу»: загальна характеристика.
3. Поняття судового експерта як суб'єкта судово-експертної діяльності.
4. Права та обов'язки експерта, передбачені чинним законодавством.
5. Правові аспекти проведення судової експертизи.
6. Висновок експерта. Вимоги до оформлення висновку експерта.
7. Вимоги КПК при проведенні експертиз і досліджень.
8. Сутність судової товарознавчої експертизи.
9. Предмет, основні завдання, об'єкти судової товарознавчої експертизи.
10. Перелік питань, які вирішує судова товарознавча експертизи.
11. Нормативно-правові акти, які регламентують призначення та проведення судової товарознавчої експертизи.
12. Основні види вартості, їх поняття.
13. Основні види зносу, їх сутність та характеристика.
14. Основні методичні підходи, які використовують під час проведення судової товарознавчої експертизи.
15. Сутність порівняльного підходу, його особливості.
16. Сутність витратного підходу, його особливості.
17. Сутність дохідного підходу, його особливості.
18. Класифікація товарів, визначення основних груп, підгруп.
19. Основні показники якості товарів.
20. Класифікація та асортимент споживчих товарів.
21. Особливості визначення вартості споживчих товарів.
22. Визначення дефектів та проценту зносу споживчих товарів, внаслідок впливу різних чинників.
23. Визначення вартості скляних побутових товарів, їх класифікація та основні характеристика.
24. Визначення вартості металогосподарчих товарів, їх класифікація та основні характеристика.
25. Визначення вартості керамічних побутових товарів, їх класифікація та асортимент.
26. Основні види та характеристика електропобутових товарів.
27. Визначення вартості товарів, виготовлених промисловим способом

та в умовах кустарного виробництва.

28. Класифікація та асортимент взуттєвих товарів.
29. Особливості визначення вартості взуттєвих товарів.
30. Класифікація та асортимент хутряних виробів.
31. Вимоги до якості хутряних виробів.
32. Класифікація та асортимент текстильних виробів.
33. Особливості визначення вартості текстильних виробів.
34. Визначення вартості швейних виробів, їх класифікація та асортимент.
35. Класифікація та асортимент шкіргалантерейних виробів, особливості визначення їх вартості.
36. Загальний строк служби (придатності) машин, обладнання, сировини та методи його визначення.
37. Класифікація та асортимент машин.
38. Визначення вартості машин витратним, порівняльним, дохідним підходами.
39. Класифікація та асортимент обладнання.
40. Визначення вартості обладнання витратним, порівняльним, дохідним підходами.
41. Класифікація сировини відповідно до характерних ознак.
42. Визначення вартості сировини витратним, порівняльним, дохідним підходами.
43. Особливості визначення вартості відсутнього товару (майна).
44. Особливості визначення вартості громіздких предметів.
45. Поняття та класифікація ювелірних виробів.
46. Перелік матеріалів, з яких виготовляються ювелірні вироби.
47. Класифікація та асортимент косметики та парфумів.
48. Особливості визначення вартості косметики та парфумів.
49. Класифікація меблів за різними ознаками.
50. Характеристика асортименту меблів.

6. ОСОБЛИВОСТІ ВИРІШЕННЯ ПРАКТИЧНИХ ЗАДАЧ (ПОЛІЦЕЙСЬКИЙ КВЕСТ) З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ, ЩО ВИНОСЯТЬСЯ НА АТЕСТАЦІЮ

Отримавши об'єкт, необхідно здійснити його попереднє дослідження та класифікувати його, при цьому слід охарактеризувати особливості методики його дослідження та привести приклад вирішуваних питань судово-товарознавчої експертизи, відносно даного об'єкту.

Виходячи зі змісту запропонованих фабул задач щодо проведення судової товарознавчої експертизи необхідно вказати правильну послідовність виконання дослідження, обґрунтувати вибір методів.

Після цього необхідно вказати на особливості поводження в процесі дослідження з подібного роду об'єктами.

7. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Основна

Конституція України: Закон України від 28 червн. 1996 р. № 254к/96ВР(станом на 15 берез. 2016) URL:<http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>.

Кримінальний процесуальний кодекс України від 13.04.2012 № 4651-VI (станом на 05.верес.2019р.) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17>

Про захист прав людини і основоположних свобод : Конвенція Ради Європи від 04.11.1950 (в ред. від 01.черв.2010р.) (Зі змінами та доповненнями, внесеними Протоколом № 11 від 11 травня 1994 року, Протоколом № 14 від 13 травня 2004 року) URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_004.

Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні: Закон України від 05 черв. 2003 р. № 2658-III (ред. від 16 січня. 2016 р.) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2658-14>

Про захист прав споживачів: Закон України від 12 черв. 1991 р. № 1023-XII (ред. від 19 січня. 2020 р.) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1023-12>

Про державний захист працівників суду і правоохоронних органів : Закон України від 23 груд. 1993 р. № 3781-XII (ред. від 1 берез. 2016 р.) URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/3781-12>.

Про забезпечення безпеки осіб, які беруть участь у кримінальному судочинстві : Закон України від 23 груд. 1993 № 3782-XII (ред. 1 берез. 2016 р.) URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/3782-12>.

Про адвокатуру та адвокатську діяльність: Закон України від 05 липня 2012 року № 5076VI (ред. 05.січ.2017р.) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5076-17>.

Про Національну поліцію: Закон України від 02 липня 2015 р. № 580-VIII (ред. 01.січ.2019р.) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19>

Про здійснення правосуддя та кримінального провадження у зв'язку з проведенням антитерористичної операції : Закон України від 12 серп. 2014 р. № 1632-VII URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1632-18>.

Про Національне агентство України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів : Закон України від 10 листопада 2015 р. № 772VIII URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/772-19>.

Про Національне антикорупційне бюро України : Закон України від 14 жовтня. 2014 р. № 1698-VII (ред. від 1 трав. 2016 р) URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1698-18>.

Про судову експертизу : Закон України зі змінами та доповненнями, внесеними законами України від 23.04.2003 р. № 662-IV (ред. від 1.січ. 2019 р.) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4038-12>.

Про наукову і науково-технічну експертизу : Закон України від 10 лютого 1995 р. № 51/95-ВР (ред. від 05.груд.2012 р.) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/51/95-вр>.

Про День судового експерта : Указ Президента України від 10 червня 2009 р. № 424/2009 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/424/2009>.

Про затвердження Національного стандарту N 1 «Загальні засади оцінки майна і майнових прав» : Постанова Кабінету Міністрів України від 10 вересня 2003 р. N 1440 (ред. 15. квітня 2015р..) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1440-2003-%D0%BF>

Про затвердження Порядку атестації та державної реєстрації методик проведення судових експертиз : Постанова Кабінету Міністрів України від 02 липня 2008 р. № 595 (ред. 15.лист.2013 р.) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/595-2008-п>.

Про судову експертизу в кримінальних і цивільних справах : Постанова Пленуму Верховного суду України від 30 травня 1997 р. № 8 (ред. 25. трав. 1998 р.) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0008700-97>.

Про затвердження Положення про Експертну службу Міністерства внутрішніх справ України : Наказ МВС України від 06 листопада 2015 р. № 1343 (ред. від 29.січ. 2019р.) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1390-15>.

Про вдосконалення Порядку обліку атестованих судових експертів Експертної служби МВС України : Наказ МВС України від 15 червня 2011 р. № 333 (ред. від 16.трав.2018 р.) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1060-11>.

Про затвердження Порядку ведення Реєстру методик проведення судових експертиз : Наказ Міністерства юстиції України від 02 жовтня 2008 р. № 1666/5 (ред. від 03.лип.2015 р.) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0924-08>.

Про затвердження Інструкції з організації проведення та оформлення експертних проваджень у підрозділах Експертної служби Міністерства внутрішніх справ України : Наказ МВС України від 17 липня 2017 р. № 591 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1024-17>.

Актуальні питання призначення та проведення експертиз в Україні : навч. посіб. [Г. П. Власова, О. М. Калачова, В. В. Кощинець, Я. А. Соколова, Г. В. Щербакова]. Київ : Нац. акад. прокуратури України, 2014. 322 с

Архіпов В.В. Судово-товарознавча експертиза товарів народного споживання. Теорія та практика: Навчально-практичний посібник. Київ: Центр учбової літератури, 2008. 306с.

Архипов В.В., Желавская О.А. Экспертная оценка товаров (движимого имущества). Киев: Центр учебной литературы, 2011. 280 с.

Методика проведення судово-товарознавчих експертиз по визначенню розміру матеріальної шкоди, завданої власнику пошкодженого майна», Харківський НДІСЕ Міністерства юстиції України, 2006 (реєстраційний код – 12.1.01).

Методика дослідження товарів взуттєвої групи при проведенні судово-товарознавчих експертиз», Донецький НДІСЕ Міністерства юстиції України, 2006 (реєстраційний код – 12.1.02).

Методика оцінки конфіскованого та іншого майна, що переходить у власність держави», Київський НДІСЕ Міністерства юстиції України, 2003 (реєстраційний код – 12.1.14).

Методика визначення вартості майна», Харківський НДІСЕ Міністерства юстиції України, 2004 (реєстраційний код – 12.1.15).

Дослідження пушно-хутряних виробів при проведенні судово-товарознавчих експертиз», Донецький НДІСЕ Міністерства юстиції України, 2004 (реєстраційний код – 12.1.16).

Калінеску Т.В., Романовська Ю.А., Кирилов О.Д. Оцінювання майна. навч. посіб. К.: Центр учбової літератури, 2012. 312 с.

Методика призначення та проведення судово-товарознавчих експертиз продовольчих товарів з метою визначення їх вартості», Харківський НДІСЕ Міністерства юстиції України, 2008 (реєстраційний код – 12.1.17).

Методика визначення якості різних груп промислових товарів», Донецький НДІСЕ Міністерства юстиції України, 2008 (реєстраційний код – 12.1.18).

Методика товарознавчого дослідження електропобутових товарів», Одеський НДІСЕ Міністерства юстиції України, 2010 (реєстраційний код – 12.1.19).

Методичні рекомендації з дослідження швейних виробів та трикотажних товарів при проведенні судово-товарознавчих експертиз», Кримський НДІСЕ Міністерства юстиції України, 2011 (реєстраційний код – 12.1.20).

Пиріг І.В. Теоретико-прикладні проблеми експертного забезпечення досудового розслідування: монографія / І.В. Пиріг. – Дніпропетровськ: Днапроп. Держ. Ун-т внутр. справ; Ліра ЛТД, 2015. 432 с.

Розробка експертних методик: зміст, структура, оформлення (з урахуванням міжнародних стандартів систем управління якістю, адаптованих в Україні) : метод. рек. / О.Г. Рувін, А.О. Полтавський, М.Є. Бондар та ін. За ред. Л.М. Головченко, І.П. Красюка, Л.О. Євдоченко. Київ: КНІСЕ, 2015. 76с.

Сімакова-Єфремян Е. Б. Комплексні судово-експертні дослідження: теорія та практика : монографія. Харків : Право, 2016. 456 с.

Сухомлин В., Шалаев В. Оборудование как объект оценки: Учебное пособие. 2-е изд., перераб. и доп. Киев: «АртЗк», 2008. 680 с.

Товарознавство (непродовольчі товари) силікатні товари: навчальний посібник /Л.М. Губа та ін.. Полтава: ПУЕТ, 2019. 130с.

Щербаковський М.Г. Судова експертологія: навч. посіб. Харків: Вид-во Харк. нац. ун-ту внутр. справ, 2009. 199с.

Щербаковський М.Г. Призначення та провадження судових експертиз: навч. посіб. Харків: Фактор, 2011. 400с.

Щербаковський М. Г. Проведення та використання судових експертиз у кримінальному провадженні : монографія Харків: В деле, 2015. 560 с.

Додаткова

Головченко Л.М., Лозовий А.І., Сімакова-Єфремян Е.Б. Основи судової експертизи: навчальний посібник для фахівців, які мають намір отримати або підтвердити кваліфікацію судового експерта. Харків: Право. 2016. 928 с.

Криміналістика: мультимедійний підручник / [В. В. Пясковський, Ю. М. Чорноус, А. В. Іщенко та ін.]. Київ : Нац. акад. внутр. справ, 2015. URL: <http://www.naiu.kiev.ua/books/kriminalist/info/authors.html>.

Криміналістика : підручник / [В. В. Пясковський, Ю. М. Чорноус, А. В. Іщенко та ін.]. Київ : Центр учб. літ., 2015. 544 с. 205

Криміналістика : підручник / [В. В. Пясковський, Ю. М. Чорноус, А. В. Самодін та ін.]; за заг. ред. В. В. Пяскового. 2-ге вид., перероб. і допов. Київ: Філія вид-ва «Право». 2020. 752 с.

Методичний посібник для працівників органів досудового слідства з питань призначення та проведення судової експертизи, Київ: УВПД ГШ МВС України, 2008.

Участь спеціаліста-криміналіста під час проведення окремих слідчих (розшукових) дій: навчальний посібник / Є.Ю. Свобода, А.В. Кофанов, А.В. Самодін та ін. Вінниця: ТОВ «Нілан-ЛТД», 2018. 432 с.

Участь спеціаліста в огляді місця події: практичний посібник / кол. авторів; за заг. ред. О.Г. Рувіна, Б.Б. Теплицького, С.С. Чернявського. Харків: Фоліо, 2018. 127 с.

11. Інформаційні ресурси

Офіційний сайт Президента України. URL: <http://www.president.gov.ua/>

Офіційний сайт Кабінету Міністрів України. URL: <http://www.kmu.gov.ua>

Офіційний сайт Міністерства Юстиції України. URL: <http://www.minjust.gov.ua/>

Міністерство внутрішніх справ України. URL: <http://www.mvs.gov.ua>.

Державний науково-дослідний експертно-криміналістичний центр України. URL: (<http://www.dndekc.mvs.gov.ua>).

Київський науково-дослідний інститут судових експертиз. URL: <http://www.kniise.com.ua>.

Національна бібліотека України ім. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>

Каталог юридичних ресурсів. URL: <http://www.ageyev.org/libweb/>

Державна науково-технічна бібліотека України. URL: (<http://www.gntb.gov.ua>).

Національна парламентська бібліотека України. URL: <http://www.nplu.kiev.ua/>.

Національна академія внутрішніх справ / Мультимедійний підручник «Криміналістика». URL : <http://www.naiu.kiev.ua/books/kriminalist/index.html>

8. ДОДАТОК

Завдання 1

19.07.2018 року, близько 01 години 00 хвилин, Петров О. П., 06.03.1989 року народження, перебуваючи у стані алкогольного сп'яніння, з метою таємного викрадення чужого майна прийшов до господарства № 79 по вул. Молодіжній с. Шкнева Поліського району Київської області. Через хвіртку, яка перешкоджає вільному доступу сторонніх осіб на подвір'я Петров О.П. потрапив на територію господарства, де підійшов до порогу вказаного будинку.

Перебуваючи на подвір'ї вищевказаного господарства Петров О. П., продовжуючи свої умисні протиправні дії, направлені на таємне викрадення чужого майна, таємно викрав велосипед марки «Україна», вартістю 500 гривень, який належить Іванову Г. П., чим потерпілому спричинив матеріальну шкоду на вищевказану суму.

На експертизу надано:

1. Постанова про призначення судової товарознавчої експертизи від 23.11.2019 на 2 арк.

На вирішення судової експертизи поставлене запитання:

Яка ринкова вартість велосипеда торговельної марки «Україна» станом на 19.07.2018?

Завдання:

1. Опишіть всі стадії проведення судової експертизи у разі надання об'єкта дослідження з метою проведення огляду.

2. Зазначте, які фактори впливають на визначення ринкової вартості об'єкта дослідження. Перелічити випадки, у яких необхідно проводити коригування ринкової вартості.

3. Наведіть основні вимоги до оформлення ілюстративної таблиці, що додається до висновку експерта.

Завдання 2

10.01.2019 в період часу з 20 год. по 21 год. перебуваючи за адресою: м. Київ, пр. Перемоги, 1 шляхом вільного доступу з кв. 7, Булаш М.В. таємно викрав телевізор марки «Samsung» серійний номер 31173LJD101628M, який належить Кірзаєвій Є.В. Допитана потерпіла Кірзаєва Є.В. пояснила, що зазначений раніше телевізор торговельної марки «Samsung» серійний номер 31173LJD101628M модель «UE32ES5507V» придбала за 9 000 гривень.

На експертизу надано:

1. Постанова про призначення судової товарознавчої експертизи від 04.01.2020 на 3 арк.
2. Фототаблиця об'єктів дослідження на 2 аркушах.

На вирішення судової експертизи поставлене запитання:

Яка вартість телевізора торговельної марки «Samsung» серійний номер 31173LJD101628M модель «UE32ES5507V» станом на 10.01.2019?

Завдання:

1. Опишіть всі стадії проведення судової експертизи у разі не надання об'єкта дослідження з метою проведення огляду.
2. Назвіть складові частини висновку експерта. Яка послідовність дій при проведенні судової товарознавчої експертизи?
3. Які особливості визначення ринкової вартості товарів, які були у використанні?
4. Наведіть перелік інформаційних джерел, які будуть використовуватися під час проведення судової товарознавчої експертизи?

Завдання 3

Під час досудового розслідування встановлено, що 24.05.2015 ТОВ «1» укладено з ТОВ «2» договір поставки № 1 про закупівлю товарів за державні кошти, відповідно до якого останнє зобов'язувалося передати у власність ТОВ «1» «продукти нафтоперероблення рідкі» по завищеним цінам, а саме бензин А-76/80 за ціною 19,50 грн./л (без ПДВ), бензин А-95 за ціною 20,50 грн./л (без ПДВ), дизельне пальне талони за ціною 19,583 грн./л (без ПДВ).

На експертизу надано:

Копія постанови про призначення судової товарознавчої експертизи від 01.11.2019 на 2 арк. в 1 прим.

На вирішення судової експертизи поставлене запитання:

Яка ринкова оптова та роздрібна вартість продуктів нафтоперероблення рідких (бензину А-76/80, А-95 та дизельного пального) станом на 24.05.2015 на території України з урахуванням та без урахування ПДВ?

Завдання:

1. Опишіть всі стадії проведення судової експертизи у разі не надання об'єкта дослідження з метою проведення огляду.
2. Які особливості визначення ринкової вартості об'єктів дослідження на дату у минулому?
3. Які матеріали необхідні для проведення даної судової товарознавчої

експертизи?

4. Які джерела отримання цінової інформації можливо застосувати у даному випадку?

Завдання 4

04.12.2018 року до ЧЧ Іванківського РВ ГУМВС України в Київській області надійшла заява від Іванової Станіслави Володимирівни, жительки смт. Іванків, вул. Чорнобильська, 24, Київська область про те, що 04.12.2018 близько 10 год. 30 хв., невідома особа вчинила крадіжку 6 шт. дитячих сумок з кіоску, який належить приватному підприємцю «Івановій», та який знаходиться у смт. Іванків по вул. Київській, 24, Київської області, чим заподіяла потерпілій Івановій Станіславі Володимирівні матеріальний збиток на загальну суму 390 гривень.

На експертизу надано:

1. Шість дитячих сумок.
2. Копія протоколу допиту потерпілого від 04.12.2018 на 2 арк.

На вирішення судової експертизи поставлене запитання:

Яка ринкова вартість 6-ти дитячих сумок вилучених 04.12.2018 року?

Завдання:

1. Опишіть всі стадії проведення судової експертизи у разі надання об'єкта дослідження з метою проведення огляду.
2. Зазначте, які фактори впливають на визначення ринкової вартості об'єкта дослідження. Перелічити випадки, у яких необхідно проводити коригування ринкової вартості.
3. Наведіть основні вимоги до оформлення ілюстративної таблиці, що додається до висновку експерта.

Завдання 5

Досудовим розслідуванням встановлено, що 14.11.2018 року приблизно о 23:30 Петров Л. С., 13.05.1990 р.н. з Івановим О. А., 11.07.1988 р.н., невстановленою досудовим розслідуванням особою на ім'я Олександр, вчинили напад на АГЗС № 2 ПП «Укрпетроль», що знаходиться за адресою: м. Київ, вул.

Електриків 2, при цьому спричинили Хілінському Є.С. тілесні ушкодження та заволоділи майном, яке належить потерпілому Хілінському Є. С., а саме мобільним телефоном «Prestigio» РАР 5430 IMEI: 357452050043200 з абонентським номером 0633333333 вартістю 1 999 грн. (придбаний 01.08.2013 року в інтернет магазині «Розетка»).

На експертизу надано:

Мобільний телефон торговельної марки «Prestigio» модель «РАР 5430».

На вирішення судової експертизи поставлені запитання:

1. Які фактори спричинили пошкодження екрану наданого на дослідження мобільного телефону?

2. Яка ринкова вартість мобільного телефону торговельної марки «Prestigio» модель «РАР 5430»?

Завдання:

1. Назвіть складові частини висновку експерта. Яка послідовність дій при проведенні судової товарознавчої експертизи?

2. Зазначте, які фактори впливають на визначення ринкової вартості об'єкта дослідження. Перелічити випадки, у яких необхідно проводити коригування ринкової вартості.

4. Які запитання виходять за межі спеціальних знань судового експерта-товарознавця?

5. Наведіть основні вимоги до оформлення ілюстративної таблиці, що додається до висновку експерта.

Завдання 6

23.12.2018 до Обухівського ВП в Київській області надійшла заява від керуючої магазину ТОВ «ПУШ» Іванової Любові Анатоліївни, про те, що невідома особа, шляхом вільного доступу з приміщення магазину «Сева-69», яка розташована за адресою: м. Обухів, вул. Залізнична, 3, умисно, таємно викрала бритву чоловічу для гоління марки «Gillette» серії «Fusion 5 Proglide» з двома змінними касетами, чим спричинила матеріальні збитки магазину.

На експертизу надано:

Постанова від 05.01.2020 на 1 арк.

На вирішення судової експертизи поставлене запитання:

Яка ринкова вартість бритви чоловічої для гоління марки «Gillette» серії «Fusion 5 Proglide» з двома змінними касетами станом на 23.12.2018?

Завдання:

1. Опишіть всі стадії проведення судової експертизи у разі не надання об'єкта дослідження з метою проведення огляду.

2. Назвіть складові частини висновку експерта. Яка послідовність дій при проведенні судової товарознавчої експертизи?

3. Які особливості визначення ринкової вартості нових товарів?

4. Наведіть перелік інформаційних джерел, які будуть використовуватися під час проведення судової товарознавчої експертизи?

Завдання 7

Слідчим СГ ГСУ НП України Петровим А. В. проводиться досудове розслідування за фактом викрадення ТВ-тюнеру марки «AverMedia» моделі «AVerTV Hybrid Volar HX» із квартири на вул. Володимирській 9 у м. Києві, який належить Іванову Петру Володимировичу.

На експертизу надано:

1. Постанова про призначення судової товарознавчої експертизи від 30.05.2017 на 2 арк.
2. Коробка з об'єктом дослідження.

На вирішення судової експертизи поставлене запитання:

Яка ринкова вартість ТВ-тюнеру марки «AverMedia» моделі «AVerTV Hybrid Volar HX» станом на 15.05.2017, який був придбаний у квітні 2012 року за 450 грн.?

Завдання:

1. Опишіть всі стадії проведення судової експертизи у разі надання об'єкта дослідження з метою проведення огляду.

2. Зазначте, які фактори впливають на визначення ринкової вартості об'єкта дослідження. Перелічити випадки, у яких необхідно проводити коригування ринкової вартості.

3. Наведіть основні вимоги до оформлення ілюстративної таблиці, що додається до висновку експерта.

Завдання 8

Досудовим розслідуванням встановлено, що 05.07.2018 близько 18.40 за адресою: м. Київ, вул. Довженка, 4 у салоні автомобіля марки «Chery» Іванов В.В., з корисливих мотивів заволодів майном, які знаходились у автомобілі, а саме мобільним телефоном марки «SAMSUNG» моделі «G930F GALAXY S7» 32 GB (Silver).

У ході досудового розслідування встановлено, що згідно товарного чеку № 7557 від 08.04.2016 вказаний мобільний телефон марки «SAMSUNG» моделі «G930F GALAXY S7» 32 GB (Silver) був придбаний 08.04.2016 у фізичної особи-підприємця Петрова Андрія Олександровича за ціною 18 706 гривень.

Проведеними допитами встановлено, що викрадений мобільний телефон марки «SAMSUNG» моделі «G930F GALAXY S7» 32 GB (Silver) перед викраденням перебував у справному стані, будь-яких видимих пошкоджень не мав, так як з часу купівлі та на момент викрадення знаходився у чохлах, та екран при захисному склі.

На теперішній час встановити місце знаходження викраденого мобільного телефону не представилось можливим.

На експертизу надано:

1. Ухвала від 20.07.2019 на 2 арк.
2. Картонна коробка з-під мобільного телефону марки «SAMSUNG» моделі «G930F GALAXY S7» 32 GB (Silver).

На вирішення судової експертизи поставлені запитання:

1. У якому технічному стані знаходиться мобільний телефон марки «SAMSUNG» моделі «G930F GALAXY S7» 32 GB (Silver)?
2. Яка ринкова вартість мобільного телефона марки «SAMSUNG» моделі «G930F GALAXY S7» 32 GB (Silver) станом на 05.07.2018 ураховуючи, що його стан з моменту купівлі та на момент викрадення не змінився?

Завдання:

1. Назвіть складові частини висновку експерта. Яка послідовність дій при проведенні судової товарознавчої експертизи?
2. Зазначте, які фактори впливають на визначення ринкової вартості об'єкта дослідження. Перелічити випадки, у яких необхідно проводити коригування ринкової вартості.
4. Які запитання виходять за межі спеціальних знань судового експерта-товарознавця?
5. Наведіть основні вимоги до оформлення ілюстративної таблиці, що додається до висновку експерта.

Завдання 9

У ході проведення досудового розслідування встановлено, що невідомі особи шляхом підбору ключа проникли до приміщення квартири № 1, що розташована в буд. 1 по вул. Шмідта в м. Оріхів Запорізької області, звідки скоїли крадіжку предметів побуту, електроприладів, інструментів та ювелірних виробів, котрі належать Івановій О.В., в результаті чого останній спричинено матеріальні збитки.

На теперішній час встановити місце знаходження вищевказаних речей не виявилось можливим, однак є необхідність у встановленні вартості викраденого майна.

На експертизу надано:

Постанова про призначення судової товарознавчої експертизи від 20.12.2019 на 2 арк.

На вирішення судової експертизи поставлене запитання:

1. Яка ринкова вартість сервізу чайного на 6 персон, що складається з 15 предметів, виконані з фарфору, предмети мають червоний колір з білим горошком, придбані в 1998 році, станом на 01.05.2018 року?
2. Яка ринкова вартість алюмінієвої миски, об'ємом 2 літри, придбаної в 1997 році, станом на 01.05.2018 року?

Завдання:

1. Опишіть всі стадії проведення судової експертизи у разі не надання об'єкта дослідження з метою проведення огляду.
2. Назвіть складові частини висновку експерта. Яка послідовність дій при проведенні судової товарознавчої експертизи?
3. Які особливості визначення ринкової вартості нових товарів?
4. Наведіть перелік інформаційних джерел, які будуть використовуватися під час проведення судової товарознавчої експертизи?

Завдання 10

У ході проведення досудового розслідування встановлено, що невідомі особи шляхом підбору ключа проникли до приміщення квартири № 13, що розташована в буд. 25 по вул. Шмідта в м. Кіровоград, звідки скоїли крадіжку предметів побуту, електроприладів, інструментів та ювелірних виробів, у громадянки Попової О.В., в результаті чого спричинено матеріальні збитки.

На теперішній час встановити місце знаходження вищевказаних речей не виявилось можливим, однак є необхідність у встановленні вартості викраденого майна.

На експертизу надано:

Постанова про призначення судової товарознавчої експертизи від 20.12.2019 на 2 арк.

На вирішення судової експертизи поставлене запитання:

1. Яка вартість ручки для дверей у вигляді лева, виконана з міді, придбана в 2010 році, станом на 01.05.2018?
2. Яка вартість освіжувача повітря «Бузок», «Роза», придбані в 2014 році, крему для шкіри «Денний і нічний», в срібній коробці, в кількості 2 штук, придбані в 2014 році, які були у використанні станом на 01.05.2018 року?
3. Яка вартість губної помади червоного кольору «MAC Brooke Candy Collection», придбаної в 2014 році, яка була у використанні станом на 01.05.2018 року?

Завдання:

1. Назвіть складові частини висновку експерта. Яка послідовність дій при проведенні судової товарознавчої експертизи?
2. Які запитання виходять за межі спеціальних знань судового експерта-товарознавця?